

АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВО, АДМІНІСТРАТИВНИЙ ПРОЦЕС, ФІНАНСОВЕ ПРАВО

УДК 342.951:504

ОСОБЛИВОСТІ АДМІНІСТРАТИВНО-ЮРИСДИКЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ КОНТРОЛЬНО-ІНСПЕКЦІЙНИХ ОРГАНІВ У СФЕРІ ОХОРОНИ НАВКОЛИШНЬОГО ПРИРОДНОГО СЕРЕДОВИЩА (В АСПЕКТІ ОХОРОНИ ЗЕМЕЛЬ)

**В.І. КУРИЛО, доктор юридичних наук, професор,
Ю.В. ІЩУК, аспірант,
Національний університет
біоресурсів і природокористування України**

У статті розглянуто законодавство, яким керується Держекоінспекція України у своїй діяльності. Проаналізовано теоретичні, практичні проблеми, повноваження та цілі адміністративно-юрисдикційної діяльності Держекоінспекції України. Зроблено висновок про доцільність розробки та прийняття єдиного законодавчого акта з питань нагляду (контролю) в сфері охорони довкілля.

Адміністративна юрисдикція, управлінська діяльність у сфері раціонального використання і охорони природних ресурсів, контрольно-інспекційні органи, інспекційна діяльність, повноваження інспекцій у сфері охорони довкілля, проблемні питання діяльності контрольно-інспекційних органів.

Ефективність контрольно-інспекційної діяльності залежить від того, наскільки інспекційний орган у відповідній сфері має можливість вплинути на підконтрольних суб'єктів, примусити їх дотримуватись встановлених правил діяльності. Саме тому державним інспекціям надано широкі повноваження з притягнення до відповідальності правопорушників у підконтрольних сферах. Наявність і характер таких юрисдикційних повноважень є важливою рисою правового становища державних інспекцій.

Загалом проблеми адміністративно-юрисдикційної діяльності інспекційних органів слід вважати добре дослідженими. Проте, досить рідко наукові дослідження спрямовуються на особливості адміністративно-юрисдикційної діяльності в окремих сферах суспільного життя. Зокрема, у сфері охорони навколишнього природного середовища і раціонального використання природних ресурсів такі дослідження

відсутні, тим часом як систематизація нормативних і теоретичних положень у розрізі здійснення адміністративно-юрисдикційної діяльності в сфері охорони навколишнього природного середовища має значний науково-практичний інтерес [1, с. 232].

У різний час до проблем адміністративної юрисдикції контрольно-інспекційних органів звертались Б. Авер'янов, Л. Анохіна, І. Голосніченко, Т. Коломоець, В. Колпаков, А. Комзюк, В. Курило, М. Максютін, М. Масленніков, О. Піддубний, О. Світличний, С. Тараненко, А. Шергін та інші. Проте у вітчизняній правовій науці до нашого часу відсутня праця, цілком присвячена аналізу адміністративно-юрисдикційної діяльності контрольно-інспекційних органів у сфері охорони довкілля, зокрема трансформації наукових поглядів стосовно діяльності контрольно-інспекційних органів у сфері раціонального використання та охорони природних ресурсів [2, с. 14].

Метою статті є дослідження особливостей адміністративно-юрисдикційної діяльності контрольно-інспекційних органів в сфері охорони навколишнього природного середовища (в аспекті охорони земель), визначення юрисдикційних повноважень та цілей контрольно-інспекційних органів у сфері охорони довкілля, аналіз теоретичних і практичних проблем здійснення вищевказаними органами своїх функцій та завдань, аналіз законодавства при здійсненні даних повноважень.

У сучасних умовах замість різного роду відомчих органів стає очевидною необхідність побудови ефективної системи виявлення і запобігання правопорушенням у сфері охорони навколишнього природного середовища та раціонального використання та охорони природних ресурсів в Україні, основою якої мають стати державні екологічні інспекції (інспекції в сфері охорони довкілля) [3, с. 135].

В юридичній літературі зазначається, що існує зовнішня (головна) мета удосконалення апарату та діяльності державного управління – підвищення ефективності керівного впливу і внутрішня мета – впорядкування внутрішньої організаційної діяльності апарату органів державної влади.

Слід зазначити, що розв'язання контрольно-інспекційними органами у сфері охорони довкілля своїх завдань забезпечується наявністю у них широкого кола прав: проводити інспекційні перевірки на підприємствах та в організаціях усіх форм власності; вимагати від усіх посадових осіб, організацій, підприємств, громадян надання відповідної документації та інформації, що стосується інспекційної діяльності, подавати клопотання та подання до відповідних державних управлінських і правоохоронних органів про застосування адміністративних, економічних чи інших правових санкцій за результатами інспекційних перевірок [4, с. 37].

Хотілося б зауважити, що не слід розглядати Державну екологічну інспекцію України виключно як орган контролю. В сучасних умовах державним інспекціям властиві і регуляторні, і реєстраційні повноваження, які вони можуть поєднувати з контрольними без шкоди для своєї діяльності. Протилежний погляд, що простежується у радянській юридичній літературі, є наслідком архаїчної моделі господарювання, яка

ставила перед державними інспекціями невластиві їм завдання перехресного контролю за самою виконавчою владою, опосередковано через підконтрольні міністерствам системи суб'єктів господарювання.

Одним із найважливіших органів міжгалузевого управління у сфері охорони і раціонального використання земель є Міністерство екології та природних ресурсів України (Мінприроди України), яке є центральним органом виконавчої влади, діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України. Територіальні органи, агентства, служби та інспекції зазначеного міністерства також здійснюють державне управління земельним фондом у комплексі з усіма іншими природними ресурсами (водами, надрами, атмосферним повітрям, флорою і фауною).

Відповідно до Положення про Міністерство екології та природних ресурсів України, затвердженого Указом Президента України від 13 квітня 2011 р. № 452/2011, основними завданнями Мінприроди України є:

1) формування державної політики у сферах охорони навколишнього природного середовища, екологічної та в межах своєї компетенції біологічної, генетичної та радіаційної безпеки, поводження з відходами, пестицидами і агрохімікатами, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів, відтворення та охорони земель, збереження, відтворення та невиснажливого використання біо- та ландшафтного різноманіття, формування, збереження та використання екологічної мережі, організації, охорони та використання природно-заповідного фонду, охорони атмосферного повітря, збереження озонового шару, розвитку водного господарства і меліорації земель, геологічного вивчення та раціонального використання надр;

2) державний нагляд (контроль) за додержанням вимог законодавства про охорону навколишнього природного середовища, раціональне використання, відтворення і охорону природних ресурсів, відтворення та охорону земель, екологічну та у межах своєї компетенції радіаційну безпеку, охорону та використання територій та об'єктів природно-заповідного фонду, збереження, відтворення і невиснажливе використання біо- та ландшафтного різноманіття, формування, збереження і використання екологічної мережі, з питань поводження з відходами (крім поводження з радіоактивними відходами), небезпечними хімічними речовинами, пестицидами та агрохімікатами [5].

Інспекційним органом, що здійснює державний контроль за додержанням вимог законодавства про охорону земель в системі Мінприроди України, є Державна екологічна інспекція України та її територіальні органи, яка згідно з Положенням про Державну екологічну інспекцію України, затвердженим Указом Президента України від 13 квітня 2011 р.

№ 454/2011 є центральним органом виконавчої влади, діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України через Міністра екології та природних ресурсів України.

Держекоінспекція України входить до системи органів виконавчої влади та утворюється для забезпечення реалізації державної політики із здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони

навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів.

Завданнями Держекоінспекції України, відповідно до Положення про неї, є здійснення державного контролю за додержанням вимог законодавства про охорону навколишнього природного середовища, раціонального використання природних ресурсів. Держекоінспекція, відповідно до покладених на неї завдань, організовує та здійснює державний контроль за додержанням вимог законодавства про охорону довкілля, раціонального використання природних, і, насамперед – земельних ресурсів центральними і місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, юридичними та фізичними особами; консервацією деградованих і малопродуктивних угідь; проведення лабораторного аналізу стану забруднення земель, у тому числі радіоактивного, в зонах безпосереднього впливу викидів і скидів підприємствами забруднюючих речовин та у разі виникнення аварій тощо [6].

У своїй діяльності Держекоінспекція України керується наступними нормативно-правовими актами:

1) Кодексом України про надра, Лісовим кодексом України, Земельним кодексом України, Водним кодексом України, Господарським кодексом України, Кримінальним кодексом України та Кодексом України про адміністративні правопорушення;

2) Законом України «Про охорону земель», Законом України «Про державний контроль за використанням та охороною земель», Законом України «Про оренду землі», Законом України «Про землеустрій», Законом України «Про рибне господарство, промислове рибальство та охорону водних біоресурсів», Законом України «Про мисливське господарство та полювання», Законом України «Про ліцензування певних видів господарської діяльності», Законом України «Про благоустрій населених пунктів», Законом України «Про мисливське господарство та полювання», Законом України «Про природно-заповідний фонд України»;

3) Постановою Кабінету Міністрів України «Про порядок видачі дозволів на спеціальне використання природних ресурсів і встановлення лімітів використання ресурсів загальнодержавного значення» від 10 серпня 1992 р. № 459, Постановою Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку ведення реєстру об'єктів утворення, оброблення та утилізації відходів» 31 серпня 1998 р. № 1360, Постановою Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку спеціального використання лісових ресурсів» від 23 травня 2007 р. № 761 та іншими нормативно-правовими актами, які регулюють діяльність Держекоінспекції України.

Однією із особливостей адміністративно-юрисдикційної діяльності контрольно-інспекційних органів у сфері охорони довкілля є те, що при визначенні повноважень державних інспекцій необхідно встановити правило, за яким державна інспекція наділяється лише тими повноваженнями, які характерні для неї як спеціального органу державного управління – органу контролю. Тому недопустимо покладати

на неї відповідальність і за стан справ у сфері управління, де вона здійснює відповідний контроль.

Слід розглянути й інше питання, вирішення якого пов'язане з удосконаленням правового становища ряду інспекцій в Україні. Мається на увазі існуюча між державними інспекціями (у тому числі в сфері охорони навколишнього природного середовища) нерівність у застосуванні повноважень, яка полягає у тому, що одні інспекції мають право призупиняти або забороняти здійснення певної діяльності, яка ведеться з порушенням вимог діючого законодавства, інші ж інспекції мають право тільки вимагати припинення таких дій.

Також велике значення у процесі удосконалення повноважень контрольно-інспекційних органів у сфері охорони довкілля слід приділити тій їх частині, що пов'язана із здійсненням адміністративної юрисдикції [7, с. 28].

Як зазначає А.П. Шергін, більшість юрисдикційних формувань, що мають право застосовувати адміністративні санкції, є органами відомчої, галузевої компетенції. Для них характерним є поєднання наглядових і юрисдикційних повноважень.

Слід підкреслити, що ефективність юрисдикційної діяльності може бути сприйнята як ступінь досягнення мети, яку мав на увазі законодавець. Виходячи з цього, про ефективність адміністративної юрисдикції можна вести мову як про співвідношення мети юрисдикції та її результатів.

Цілі адміністративно-юрисдикційної діяльності контрольно-інспекційних органів у сфері охорони довкілля є різноплановими, від регулювання і охорони суспільних відносин, індивідуальної і загальної превенція правопорушень. Крім того впорядкованість, організованість самої адміністративної юрисдикції – одна із цілей, за якими можливо робити висновок про ефективність даної діяльності (внутрішня мета).

Слід зауважити, що певною мірою це твердження стосується і до адміністративно-юрисдикційної діяльності контрольно-інспекційних органів у сфері охорони довкілля в Україні.

Існують два види цілей адміністративної юрисдикції – внутрішні цілі щодо забезпечення функціонування даного способу правоохоронної діяльності, та зовнішні – з керівного впливу на суспільні відносини [8, с. 29–30].

Підвищення ефективності керівного впливу даного виду правоохоронної діяльності є основною метою процесу удосконалення адміністративної юрисдикції. Її реалізацію, зазвичай, пов'язують з розробкою і здійсненням заходів щодо посилення ефективності правових санкцій, які застосовуються у ході адміністративної юрисдикції. Адже більшість справ про адміністративні правопорушення закінчуються прийняттям рішень по застосуванню до порушника відповідного стягнення.

Окремої уваги заслуговує проблема ефективності адміністративно-правових санкцій при здійсненні контрольно-інспекційними органами у сфері охорони довкілля свої діяльності. Сучасні розміри штрафів, особливо, коли йдеться, наприклад, про використання

природних ресурсів (у тому числі й землі) без правовстановлюючих документів, консервації деградованих і малопродуктивних земель, збереження водно-болотних угідь; виконання екологічних вимог при наданні у власність і користування, в тому числі в оренду, земельних ділянок, здійснення заходів щодо запобігання забрудненню земель хімічними і радіоактивними речовинами, відходами, стічними водами є неефективними через неспівставність масштабів діяльності, і майнових втрат, які, скажімо, понесе керівник підприємства-порушника, що в свою чергу знижує авторитет і ефективність роботи вищевказаних контрольно-інспекційних органів. Адже коли інспектор у своєму арсеналі не має повноважень, що можуть дієво вплинути на порушника, він сприймається не як представник влади, з яким потрібно рахуватись, а як майже безправний прохач, і це є значною проблемою.

Управлінський характер адміністративно-юрисдикційної діяльності визначає правову позицію органу, що розглядає справу, стосовно об'єкта управління (правопорушника). Свої владні повноваження він здійснює щодо порушника, який не знаходиться у нього в службовому підпорядкуванні. У цьому разі яскраво проявляється адміністративно-правовий метод правового регулювання суспільних відносин, що передбачає, передусім, нерівність сторін у правовідношенні. Тут організаційний вплив на порушника вчинює орган, якому він безпосередньо не підпорядкований.

Серед заходів адміністративного впливу, що застосовуються до порушників, особливе місце займають заходи адміністративного стягнення, оскільки саме у них виражена негативна державна оцінка дій, що ними вчинюються. Тому таке важливе значення має проблема удосконалення діяльності суб'єктів адміністративної юрисдикції – органів і осіб відповідних посадових категорій, що уповноважені розглядати справи про адміністративні правопорушення при порушенні вимог чинного законодавства України про охорону навколишнього природного середовища та раціонального використання та охорони природних ресурсів.

З урахуванням важливого суспільного значення і суспільної небезпеки адміністративних правопорушень особливої актуальності набуває питання оптимізації як системи суб'єктів адміністративної юрисдикції, у тому числі й контрольно-інспекційних органів в Україні, так і їх компетенції.

Це завдання неможливо розв'язати без ретельного аналізу теоретичних і практичних проблем, що стосуються визначення статусу суб'єкта адміністративної юрисдикції. Розроблення концепції правового статусу такого суб'єкта, з'ясування усіх його елементів, а також проблем його реалізації дасть змогу науково обґрунтувати можливі шляхи удосконалення нормативної бази адміністративно-юрисдикційної діяльності в інтересах забезпечення нормального функціонування роботи контрольно-інспекційних органів у сфері охорони навколишнього природного середовища, визначити конкретні напрями удосконалення законодавства при використанні та охороні природних ресурсів.

Назріла необхідність дослідити навантаження посадових осіб органів адміністративної юрисдикції, враховуючи при цьому, що вони виконують також і інші службові обов'язки. Оптимальна норма справ, які може якісно і у встановлені строки розглянути той чи інший орган, дасть змогу виробити і науково обґрунтовані нормативи штатної чисельності органів адміністративної юрисдикції [9, с. 186–190].

Удосконалення юрисдикційних повноважень може включати надання всім контрольно-інспекційним органам в Україні право приймати рішення в адміністративних справах, що віднесені до їх відома. Це сприятиме оперативності роботи інспекцій, розвантажить судову систему і допоможе більш дієвому і ефективному реагуванню на правопорушення. Фактично, на даний момент, суди виконують роль статиста, автоматично погоджуючись із рішеннями, закладеними у протокол про правопорушення. Нерідко протоколи із запізненням потрапляють до суду, що виключає адміністративну відповідальність і позбавляє діяльність інспекції превентивного характеру щодо інших потенційних порушників. Водночас відсутність інстанційності в розгляді таких справ є порушенням прав осіб, що притягаються до адміністративної відповідальності, оскільки позбавляє їх права на оскарження рішення. У тому ж разі, якщо первинне рішення буде приймати профільний контрольний орган, у подальшому, у разі незгоди з даним рішенням, особа, щодо якої винесена постанова про притягнення до адміністративної відповідальності, матиме право на оскарження, і вже на неї буде покладатись обов'язок своєчасної подачі скарги до суду [10, с. 184].

Тараненко С. негативно характеризує адміністративно-юрисдикційну діяльність відомчих інспекцій, відмічаючи велику кількість органів відомчого «адміністративного правосуддя» та відсутність єдиної системи адміністративної юрисдикції. Керуючись цими аргументами, автор пропонує передати вирішення усіх справ про адміністративні правопорушення до відання адміністративних судів. Частково погоджуючись з висловленими твердженнями, тим не менше вважаємо, що з них зроблено хибний висновок. Слід наголосити, що рішення про порушення законодавства в окремих галузях управління, принаймні, у першій інстанції, мають приймати кваліфіковані спеціалізовані органи – державні інспекції. Вважаємо, що до такого реформування слід підходити комплексно, шляхом приведення повноважень усіх контрольно-інспекційних органів в Україні до єдиного знаменника, який би втілювався у формулі перевірка–протокол–рішення про накладення штрафу.

Це забезпечить як оперативність, так і дієвість їх роботи, адже в адміністративній відповідальності стягнення штрафу не є головною метою. Головна мета – негайний оперативний осуд порушника, припинення правопорушення, бажано одразу ж, на місці. Для тих, хто не погоджується з рішенням, має існувати можливість інстанційного оскарження, у тому числі до суду [11, с. 85–86].

Також особливу увагу слід приділяти проблемам підготовки кадрів, оскільки професійно вирішувати відносини, що складаються в ході інспекційної діяльності, може тільки людина, яка має певну підготовку, що

зумовлює необхідність організації відповідних освітніх програм для працівників державних інспекцій в Україні на базі юридичних факультетів та кафедр аграрних вузів.

З огляду на вищевикладене можна зробити такі висновки.

1. Особливо важливим для контрольних-інспекційних органів в Україні є правове та адміністративне забезпечення їх діяльності. Доцільно, на наш погляд, виділити такі напрями правового забезпечення діяльності контрольних-інспекційних органів у сфері охорони довкілля:

– законодавче забезпечення – таке, що ґрунтується на суворому додержанні Конституції України, законів України, постанов Верховної Ради України, указів та розпоряджень Президента України та актів Кабінету Міністрів України;

– відомче забезпечення – тобто керівництво у своїй діяльності відомчими нормативно-правовими актами за родом своєї діяльності;

– міжвідомче забезпечення – керівництво у своїй діяльності спільними з іншими міністерствами та відомствами нормативно-правовими актами, з якими та чи інша інспекція в Україні тісно координує свою діяльність (наприклад, Державна інспекція сільського господарства, Державне агентство лісових ресурсів, Міністерство юстиції, Міністерство внутрішніх справ та інші органи виконавчої влади).

2. Практика здійснення інспекційної діяльності щодо перевірки вимог дотримання законодавства України суб'єктами господарювання переконливо вимагає постійного удосконалення діяльності контрольних-інспекційних органів в Україні. Особливо актуальним уявляється зазначене в умовах ринкових відносин в економіці держави в цілому і в сфері охорони довкілля, зокрема.

На нашу думку, потрібно посилити роль та значення контрольних-інспекційних органів в охороні навколишнього середовища. Діяльність їх має розглядатися як частина природоохоронної роботи. Сільськогосподарське та промислове виробництво, промислова переробка його продукції мають проводитися за суворо науково обґрунтованими нормами та вимогами з впровадженням нових безвідходних технологій, які унеможливили б випуск недоброякісної продукції. Господарювання на землі має спрямовуватися на підвищення її родючості, припинення відведення високопродуктивних угідь на несільськогосподарські потреби, пріоритетне вирішення екологічних проблем. Першочерговим завданням має стати турбота про раціональне використання, відтворення та охорону природних ресурсів в Україні.

Також необхідне розширення прав інспекцій для вжиття ними дієвих заходів державного нагляду (контролю) за додержанням центральними органами виконавчої влади та їх територіальними органами, місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування в частині здійснення делегованих їм повноважень органів виконавчої влади, підприємствами, установами та організаціями незалежно від форми власності і господарювання, громадянами України, юридичними особами - нерезидентами чітких вимог законодавства про охорону та

використання земель в Україні при здійсненні інспекційними органами в сфері охорони навколишнього середовища відповідник перевірок.

3. Зміна адміністративної та організаційної побудови контрольно-інспекційних органів в Україні, вирівнювання їх правових статусів. Контрольно-інспекційні органи в сфері охорони навколишнього середовища в своїй діяльності мають більше опиратися на підпорядковані їм обласні та районні інспекції. Проблеми інспекцій повинні носити більш чітко виражений регіональний характер, оскільки кожний регіон має свої природні та соціальні особливості. Сьогодні у спадок від адміністративно-командної системи залишилася вкрай обмежена самостійність регіональних інспекцій, а в останній час проявляється тенденція посилення диктату центру, що не завжди позитивно впливає на практичну діяльність інспекцій на місцях. Розширення прав регіональних інспекцій, відносно їх самоврядування та самофінансування – один із способів вирішення цієї проблеми.

Слід зазначити, що нерідко можна спостерігати домінування відомчих інтересів над загальнодержавними в діяльності контрольно-інспекційних органів в Україні та в діяльності органів виконавчої влади. Факти відомчої амбіційності, необ'єктивність висвітлення становища справ у звітності, прагнення до отримання разової вигоди без врахування перспективи розвитку, прямі незаконні економічні дії, які завдають шкоду природі в цілому, зокрема і землі, як основному засобу та знаряддю виробництва в Україні, рослинництву, тваринництву, а в цілому і здоров'ю людини, – не тільки мають місце в повсякденній практиці, а й набувають нових ознак – «удосконалення», стають більш прихованими.

Усунення цих проблем сприяло б, на наш погляд, виведення всіх контрольно-інспекційних органів в Україні, у тому числі і у сфері охорони навколишнього середовища зі складу Мінприроди України і об'єднання їх в єдине Головне управління контрольно-інспекційних органів при Кабінеті Міністрів України.

Можливі й інші варіанти. Це створення у складі Кабінету Міністрів України спеціального Контрольно-інспекційного міністерства, яке складалося б з однакових за своїми юридичними правами інспекційних управлінь, які б здійснювали відповідний контроль за дотриманням законодавства у відповідних сферах за компетенцією, або вилучення інспекцій із сфери впливу Мінагропрому та Мінприроди України, і створення відокремлених типу Головної державної інспекції України з відповідного типу діяльності, яка передбачена нормативно-правовими документами. Кожен із цих варіантів, звичайно, має і свої недоліки, головний з яких, як вбачається, полягає у певному розширенні штатів.

4. Інший бік даного питання стосується постійного удосконалення нормативно-правового регулювання діяльності контрольно-інспекційних органів у сфері раціонального використання, відтворення та охорони природних ресурсів. На нашу думку, існуюча нормативно-правова база в цілому забезпечує функціонування інспекцій в даній сфері, проте право живе і діє лише тоді, коли його норми реально втілюються в життя, постійно оновлюються, доповнюються, враховуючи вимоги часу.

Практичним вирішенням, що може комплексно покращити роботу контрольно-інспекційних органів у сфері охорони навколишнього середовища, є прийняття Закону України «Про контрольно-інспекційну діяльність в Україні», який би врегулював усі адміністративні, правові та процедурні питання при здійсненні відповідної інспекційної діяльності органами виконавчої влади в Україні (міністерствами, агентствами, інспекціями і службами).

Список літератури:

1. Державне управління в Україні : навч. посіб. / за заг. ред. В.Б. Авер'янова. – К., 1999. – 432 с.
2. Курило В.І. Охорона і раціональне використання земельних ресурсів : метод. посіб. / В.І. Курило. – К. : Держкомзем України – Проект МБРР, 2007. – 78 с.
3. Погрібний О.О. Аграрне право України : підруч. / О.О. Погрібний. – К. : Істина, 2006. – 448 с.
4. Кармолицкий А.А. Административно-правовое регулирование надведомственных полномочий государственных инспекций / А.А. Кармолицкий. – М. : Изд-во МГУ, 1985. – 83 с.
5. Положення про Міністерство екології та природних ресурсів України : Указ Президента України від 13 квітня 2011 р. № 452/2011 // Верховна Рада України : офіц. вид. – К. : Парлам. вид-во, 2011. – 260 с.
6. Положення про Державну екологічну інспекцію України : Указ Президента України від 13 квітня 2011 р. № 454/2011 // Верховна Рада України : офіц. вид. – К. : Парлам. вид-во, 2011. – 260 с.
7. Курило В.І. До поняття адміністративної юрисдикції у сільському господарстві / В.І. Курило // Вісник прокуратури – 2007. – № 7. – С. 113–118.
8. Шергин А.П. Административная юрисдикция / А.П. Шергин. – М. : Юридическая литература, 1979. – 144 с.
9. Курило В.І. Адміністративні правочини у сільському господарстві України : сучасна парадигма : моногр. / В.І. Курило, В.К. Шкарупа. – К. : Магістр ХХІ сторіччя, 2007. – 388 с.
10. Гайворонський В.М. Аграрне право України : підруч. для студ. юрид. спеціальностей вищих закладів освіти / В.М. Гайворонський, В.П. Жушман, В.М. Корнієнко та ін. ; за ред. В.М. Гайворонського та В.П. Жушмана. – Х. : Право, 2003. – 240 с.
11. Тараненко С. М. Процедури в адміністративному праві України : теорія і практика / С.М. Тараненко, Р.С. Алімов. – Донецьк : Вебер, 2003. – 167 с.

В статье рассмотрено законодательство, которым руководствуется Госэкоинспекция Украины в своей деятельности. Проанализированы теоретические, практические проблемы, полномочия и цели административно-юрисдикционной деятельности Госэкоинспекции Украины. Сделан вывод о целесообразности разработки и принятия единого законодательного акта по вопросам надзора (контроля) в сфере охраны окружающей среды.

Административная юрисдикция, управленческая деятельность в сфере рационального использования и охраны природных ресурсов, контрольно-инспекционные органы, инспекционная деятельность, полномочия инспекций в сфере охраны окружающей среды, проблемные вопросы деятельности контрольно-инспекционных органов.

The paper considers legislation that governs State Economic Inspectorate of Ukraine in its activities. Theoretical and practical problems, the powers and purposes of administrative jurisdiction of State Economic Inspectorate of Ukraine. The conclusion about the feasibility of the development and adoption of a single legislative act on supervision (control) in the field of environmental protection.

Administrative jurisdiction, management activities in the field of rational use and protection of natural resources, control and inspection bodies, inspection activities, authority inspections in the field of environmental protection, issues of control and inspection bodies.